

Atminties

MIESTAS

daugia-

VALSTYBĖ

sluoksniš-

REGIONAS

kumas

Sudarytojas Alvydas Nikžentaitis

LII
LEIDVYKLA

Vilnius, 2013

Turinys

Alvydas Nikžentaitis. Vietoj įvado: daugiasluoksni atmintis. Miestas, valstybė, regionas 7

1 Atminties kultūrų konstravimo būdai ir raiškos formos: teorinės įžvalgos

Aleida Assmann. Miesto atmintis 19

Vasilijus Safronovas. Dėl centro ir periferijos santykio atminimo reikšmių perimamumo procese 35

Rasa Čepaitienė. Miestas kaip ideologinis tekstas: teoriniai ir interpretaciniai aspektai 57

2 Mokyklinis vadovėlis kaip atminties kultūros formavimo faktorius?

Rūta Kazlauskaitė-Gūrbūz. Tarp tiesos ir vertybių: istorijos mokymas mokykloje ir istorinių naratyvų pliuralizmas 89

Barbara Christophe. Dviprasmiškumas kaip įrankis? Lietuvos istorijos mokytojai kaip kultūrinių socializmo interpretacijų reikšmių vertėjai 111

3 Dangiras Mačiulis. Atminties kultūrų formavimo strategijos Lietuvos urbanistinėse erdvėse. Muziejus kaip atminties kultūros kūrimo vieta

Lietuvių nacionalinis judėjimas ir Tautos muziejaus kūrimas 137

Vilniaus miesto istorijos pasakojimas sovietmečio muziejuose 155

„Pažangias“ miesto tradicijas liudijantys muziejai: iš Vilniaus miesto memorialinių muziejų istorijos sovietmečiu 175

4 Tapatybių ir ideologijų sankirtos miestų urbanistinėse erdvėse

Živilė Mikailienė. Kultūrinės atminties raiška Vilniuje sovietmečiu:
tarp lietuviškumo ir sovietiško 199

Alvydas Nikžentaitis. Vilnius kaip simbolinė keturių tautų sostinė 217

Rasa Čepaitienė. Nacionalinis pasakojimas versus lokalios istorijos:
kultūrinės atminties raiška Lietuvos provincijoje 229

5 Lyginamieji atminties kultūros tyrimai urbanistinėse erdvėse

Rasa Čepaitienė. Kultūrinės atminties sovietizacija: Vilniaus ir
Minsko atvejai 267

Živilė Mikailienė. Miestų jubiliejai kaip atminties kultūros forma-
vimo vėlyvuoju sovietmečiu reiškiny (Vilniaus ir Kijevo jubiliejų
atvejai) 319

Vasilijus Safronovas. Ar Tarybų sąjungoje būta alternatyvos vyraujan-
čiai atminimo kultūrai? Žvilgsnis į du periferinius miestus 349

6 Irena Šutinienė. Komunikacinė atmintis Lietuvos didžiuosiuose miestuose

Miestas ir atmintis: kelios įvadinės pastabos 385

„Sava“ ir „svetima“ praeitis: Vilniaus atminties kultūros erdvių repre-
zentacijų reikšmės miesto gyventojų komunikacinėje atmintyje 397

„Laikinosios sostinės“ ir sovietmečio atminties erdvių representa-
cijų reikšmės Kauno gyventojų komunikacinėje atmintyje: tęstinu-
mas ir transformacijos 431

Miesto praeities žemėlapiai: Klaipėdos praeities vaizdiniai miesto gy-
ventojų komunikacinėje atmintyje ir miesto identitetas 459

Miestas ir atmintis: sociologinio tyrimo apibendrinimas 483

7 Atminties kultūros ir istorijos politika

Andriy Portnov. Atminties politikos posovietinėje Ukrainoje
(1991–2011) 489

Alvydas Nikžentaitis. Atminties ir istorijos politika Lietuvoje 517

Piotr Wittek. Istorinės politikos doktrina – arba kelių veiksmų
„drama“ 539

Summaries 571